EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 16.7.2008
SEK(2008) 2119

KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT

Lisatud dokumendile

Ettepanek

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

ühenduse ökomärgise kava kohta

MÕJU HINDAMISE KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

{KOM(2008) 401 lõplik}
{SEK(2008) 2118}

Kommenteeritud kokkuvõte

Vastavalt ökomärgise määruse[1] artiklile 20 tuleb alates 1992. aastast kehtinud ELi ökomärgise kava läbi vaadata ja komisjon peab selle käigus välja pakkuma määruse asjakohased muudatused.

Kava üldeesmärgid on aidata kaasa säästvale tootmisele ja tarbimisele ning teenuste säästvale osutamisele ja kasutamisele, kehtestades keskkonnategevuse tulemuslikkuse võrdlusalused. Ökomärgis peaks tarbijate suunamisega võrdlusalustele vastavate toodete ja teenuste juurde neid tooteid ja teenuseid propageerima. Ökomärgise kava peab ühtlasi olema kasutatav Euroopa Komisjoni säästva tarbimise ja tootmise poliitika laiema raamistiku lahutamatu ja toimiva osana, mida on lihtne siduda ka muude vahenditega, nagu keskkonnahoidlikud riigihanked, keskkonnajuhtimis- ja auditeerimissüsteem (EMAS) ning ökodisaini direktiiv.

Ökomärgise läbivaatamise ja mõju hindamise protsess algas 2002. aasta veebruaris, kui käivitati ökomärgise suuremahuline hindamisuuring[2]. Lisaks läbivaatamisele on korraldatud arvukaid konsultatsioone sidusrühmadega, mis kulmineerusid 2006. aasta alguses avaliku Interneti-aruteluga, mille tulemused osutasid tungivalt vajadusele teha muudatusi ökomärgise määrusesse. Mõju hindamine näitab, et kehtiva kavaga ei saavutata seatud eesmärke, sest muu hulgas liiga bürokraatlike protsesside ja juhtimise tõttu on teadlikkus ökomärgisest madal ja tootjad kasutavad seda vähe.

Käesolevas mõju hindamises kaalutakse kolme peamist või makrovalikuvõimalust: jätkata praeguse lähenemisviisiga, lõpetada kava järkjärguliselt või teha kavasse muudatusi. Viimase valikuvõimaluse raames analüüsitakse mitut mikrovalikuvõimalust ja kaalutakse neid seejärel meetmete paketina, mis esindab kava asjakohasemaid muudatusi. Mõju hindamise järel valiti välja viimane valikuvõimalus. Sellepärast on kava muutmiseks ja lihtsustamiseks kavandatud järgmine meetmete pakett:

- määruse muutmine, et see sobiks paremini komisjoni muude säästva tootmise ja tarbimise meetmetega;
- märgise kohaldamisala avardamine;
- teiste ökomärgiste kavadega ühtlustamisele kaasa aitavate meetmete juurutamine: ELi ökomärgise kriteeriumid muude ökomärgiste standardiks; kiirmenetlus riiklike ökomärgise kavade raames välja töötatud kriteeriumide vastuvõtmiseks;
- rohkem tooterühmi / kiirem kriteeriumide väljatöötamine;
- kriteeriume käsitlevate dokumentide malli juurutamine, et tagada nende suurem kasutajasõbralikkus;
- keskkonnahoidlike riigihangete suuniste kaasamine kriteeriumide väljatöötamisse;
- hindamis- ja kontrollimismenetluste lihtsustamine ning aastamaksu kaotamine;
- pädevate asutuste vastastikune hindamine;
- turustamise edendamine.

---

[1] Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1980/2000, 17. juuli 2000, ühenduse muudetud ökomärgise andmise süsteemi kohta (http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/pdf/regulation/001980_en.pdf)

[2] http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/revision_en.htm

Võib eeldada, et kava muutmine ja lihtsustamine viib ühelt poolt märgist kasutavate ettevõtjate arvu märkimisväärse suurenemiseni ja seega ka ökomärgisega toodete arvu kasvuni turul, ning toob teiselt poolt kaasa suurema hulga ökomärgisega toodetest teadlikke kliente, kes on ühtlasi valmis neid tooteid ostma, ning ELi ökomärgise kriteeriumide laialdasema kasutuse riigihangetes. Ökomärgis vastab paremini poliitikakujundajate vajadustele, eelkõige säästva tarbimise ja tootmise tegevuskava raames, ning seda kasutatakse võrdlusaluse ja teabevahendina toodete ja teenuste keskkonnategevuse tulemuslikkuse mõõtmisel.

Kava majanduslik ja keskkonnamõju sõltuvad ökomärgise edukusest, mis sõltub omakorda muu hulgas sellest, kui hästi seda sobitatakse muude poliitikavahenditega, mille eesmärk on edendada toodete olelusringiaegse keskkonnategevuse tulemuslikkuse alast innovatsiooni. Säästvat tarbimist ja tootmist käsitlevates tulevastes komisjoni meetmetes analüüsitakse viise, kuidas kasutada eri tootepoliitika vahendeid ühtselt ja koordineeritult, et maksimeerida nende üldmõju innovatsiooni ja paremate näitajatega toodete müügi edendamisel. Kuna ökomärgis on osa kõnealusest meetmete paketist, tuleb selle mõju hinnata paketi osana.

Käesolevas mõju hindamises leitakse, et muudetud ökomärgis võib vabatahtliku vahendina tuua puhast majanduslikku kasu ELi majandusele ning suurendada nii konkurentsi kui ka konkurentsivõimet. Ökomärgis toimib seega turutingimustel ja on lihtsustatud kujul hea näide paremat õiguslikku reguleerimist käsitlevast lähenemisviisist.